

AgroActualiteiten

Jaargang 26, nummer 1

WOORD VOORAF

Met deze AgroActualiteiten brengen wij u graag op de hoogte van diverse ontwikkelingen en mogelijkheden. Wellicht zijn deze ook relevant voor u.

Wilt u meer informatie over de onderwerpen uit deze nieuwsbrief? Of wilt u advies specifiek voor uw bedrijfssituatie? Wij helpen u graag!

Onze contactgegevens staan op de achterzijde van deze nieuwsbrief.

De redactie

LET OP! Ons kantoor is op donderdagmiddag 27 februari 2025 vanaf 12.00 uur gesloten. Vrijdag 28 februari zijn wij weer aanwezig.

INHOUD

Stikstofnormen NV-gebieden fors verlaagd	2	Vestigingssteun jonge landbouwers 2025	6
Wijzigingen conditionaliteiten nu definitief	2	Hogere de minimissteun	6
Nieuwe regels afoming productierechten	3	Rabobank duurzaamheidsbijdrage	7
Afoming rechten bij bedrijfsoverdracht	4	Even voorstellen ...	7
Derogatie uiterlijk 28 februari aanvragen	4	Kort nieuws	8
Provinciale subsidie productieve investeringen	5	Agenda	8
Stikstof...	5		

Stikstofnormen NV-gebieden fors verlaagd

In NV-gebieden zijn de stikstofnormen voor gewassen, vanaf dit jaar, 20% lager dan de standaard stikstofnormen. Dit betekent dat u op bedrijfsniveau moet rekenen met een fors lagere stikstoftotaalnorm. Hierdoor heeft u minder ruimte voor kunstmest.

Nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden)

Vanaf 2023 zijn, door heel Nederland, diverse gebieden aangewezen als 'NV-gebied'. In 'Mijn percelen' van RVO kunt u nagaan of (een deel van) uw percelen in een NV-gebied liggen.

Korting stikstofnorm

Voor percelen in NV-gebieden gold in 2024 een korting van 5% op de stikstofnorm voor gewassen. Vanaf 2025 zijn deze stikstofnormen verder verlaagd naar 20%.

Ook in bepaalde grondwaterbeschermingsgebieden

In grondwaterbeschermingsgebieden op zand- en lössgrond in de provincies Gelderland, Limburg, Noord-Brabant, Overijssel en Utrecht was de korting al 10% in 2024. Dit zijn ook NV-gebieden. Ook in deze gebieden geldt nu een korting van 20% op de stikstofnorm.

Tabel op site RVO

De nieuwe stikstofnormen per gewas voor NV-gebieden kunt u vinden op de site van RVO (zie Tabel 2G 'Stikstof landbouwgrond in NV-gebied': <https://www.rvo.nl/onderwerpen/mest/tabellen>).

Heeft u percelen in een NV-gebied? Houd dan rekening met de fors lagere stikstofnormen voor uw gewassen.

Wijzigingen conditionaliteiten nu definitief

Wilt u GLB-subsidies ontvangen, zoals de basis- en ecopremie? Dan moet u aan bepaalde voorwaarden (conditionaliteiten) voldoen.

De minister heeft, na afstemming met 'Brussel', nog enkele extra aanpassingen doorgevoerd.

Definitieve wijzigingen vanaf 2025

Hieronder staat een korte opsomming van de wijzigingen.

- Veengrond.
 - Omzettingsverbod blijvend grasland.
 - Maximale ploegdiepte op bouwland: 40 cm.
 - Op alle veengronden voldoen aan het peilbesluit
- Bodembedekking.
 - 80% van het bouwland op kleigrond moet tenminste 8 weken in de periode augustus t/m november bedekt zijn. Er geldt een uitzondering voor percelen met continueelt op zware kleigrond in het Oldambt en de Hoeksche Waard.
- De verplichting van 4% niet-productief areaal

(NPA) is vervallen.

- Blijvend grasland in Natura 2000-gebieden.
 - Ploegen voor herinzaai is toegestaan, mits er sprake is van 'beschadigd grasland' en dit is geregeld in het provinciale natuurbeheerplan.
- Bufferstroken en gewasbeschermingsmiddelen
 - Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op bufferstroken is, onder voorwaarden, toegestaan bij de bestrijding van Knolcyprus, Wilde haver en invasieve soorten.
- Sociale conditionaliteiten
 - Voldoet u niet aan de regelgeving van o.a. 'arbeidsovereenkomsten' en 'veilige werkomgeving'? Dan kan dit, naast een sanctie, ook leiden tot een korting op GLB-subsidies.

Heeft u vragen over de voorwaarden voor GLB-subsidies? Neem dan contact met ons op.

Nieuwe regels afoming productierechten

Wilt u productierechten overdragen? Dan kunt u te maken krijgen met afoming. Vanaf 2025 geldt dit, naast fosfaatrechten, ook voor varkens- en pluimveerechten. Afoming kan plaatsvinden bij de overdracht van losse rechten, maar ook bij een bedrijfsoverdracht.

Afromingspercentages productierechten

Vanaf 2025 gelden de volgende afromingspercentages:

- Varkensrechten: 22%.
- Pluimveerechten: 13%.
- Fosfaatrechten: 30% (was 10%).

Niet altijd afoming, o.a. 'binnen familieverband'

Bij een overdracht van productierechten binnen familieverband vindt geen afoming plaats. Ook zijn er diverse uitzonderingen bij het leasen van rechten.

Afoming bij overdracht 'losse' overdrachten

Bij een overdracht van productierechten naar een ander bedrijf vindt, in de basis, afoming plaats. Echter in diverse situaties is er geen sprake van afoming.

Geen afoming binnen familieverband

Er is geen sprake van afoming bij een overdracht:

- Naar bloed- of aanverwanten t/m de derde graad.
- Naar een echtgenoot of geregistreerd partner.

Van een dergelijke relatie moet sprake zijn tussen tenminste één persoon in het oorspronkelijke bedrijf en tenminste één persoon in het bedrijf dat de rechten overneemt. Let op: bij een overdracht van of naar een BV vindt altijd afoming plaats ook al is er sprake van bloed- en aanverwantschap of echtgenoot/geregistreerd partner.

Geen afoming bij erfopvolging

Is er in uw situatie sprake van erfopvolging? Ook dan worden de rechten niet afgeroomd.

Heen- en teruglease binnen kalenderjaar

Bij een heen- en teruglease binnen hetzelfde kalenderjaar (kortdurende lease) wordt de teruglease niet afgeroomd. Deze systematiek gold al bij de overdracht van fosfaatrechten en geldt nu ook voor varkens- en pluimveerechten. Voorwaarde is dat geleasede rechten in hetzelfde jaar weer teruggaan naar de verleaser.

Jaarlijks heen- en teruglease dierrechten

Vindt de kortdurende lease meerdere keren/jaren plaats tussen dezelfde bedrijven? Dan wordt, onder voorwaarden, alleen de allereerste heenlease afgeroomd. Bij de overdrachten in de volgende jaren wordt niet afgeroomd. Dit geldt tot maximaal het aantal rechten dat overblijft na afoming van de eerste heenlease.

Deze systematiek geldt t/m 2029 en alleen bij heen- en teruglease van varkens- en pluimveerechten.

Voorbeeld varkensrechten

Bij eerste heenlease in 2025 worden 1.000 varkensrechten overgedragen. Na afoming (22%) gaan 780 rechten terug naar verleaser. In 2026 worden tussen dezelfde partijen weer 1.000 varkensrechten verleasd. Alleen de eerste 780 rechten worden niet afgeroomd. De overige 220 worden afgeroomd met 22% (48 rechten). Aan het einde van het jaar gaan 952 (780 + 172) rechten terug naar de verleaser.

Afromingsvrije lease voor fosfaatrechten

De afromingsvrije lease van maximaal 100 kg blijft alleen voor fosfaatrechten gelden. Zowel bij de heen- als de teruglease wordt niet gekort.

Een afoming van rechten geldt nu ook bij de overdracht van varkens- en/of pluimveerechten. Ga bij een overdracht na of er sprake is van een afoming of van een uitzondering.

Afroming rechten bij bedrijfsoverdracht

De afroming is vanaf 2025 ook van toepassing bij bedrijfsoverdrachten. Nieuw is dat nu ook sprake kan zijn van een bedrijfsoverdracht als het KVK-nummer niet wijzigt. Dat is het geval als de 'landbouwer' wijzigt.

Wanneer wijzigt de landbouwer?

In de onderstaande situaties wijzigt de landbouwer en kan er sprake zijn van afroming.

- Overdracht van een bedrijf naar andere natuurlijke persoon of rechtspersoon.
- Wijziging van rechtsvorm, bijvoorbeeld van eenmanszaak naar maatschap of BV.
- Wijziging van de samenstelling van een samenwerkingsverband. Bijvoorbeeld het toe- of uittreden van maten of vennoten binnen een maatschap, vof of CV.
- Wijziging van (in)directe overwegende zeggenschap in een rechtspersoon. Bijvoorbeeld een wijziging van bestuur en/of aandeelhouders van een BV. Of een wijziging binnen een 'moederonderneming'.
- Wijziging van (in)directe overwegende zeggenschap in een rechtspersoon die een onderdeel uitmaakt van een samenwerkingsverband. Bijvoorbeeld een

wijziging binnen een BV, die deel uitmaakt van een maatschap.

Vaker bedrijfsoverdracht, niet altijd afroming

Is in uw situatie sprake van een bedrijfsoverdracht? Dan is er ook sprake van een overdracht van productierechten (indien aanwezig). En dan kan er sprake zijn van afroming. Echter vaak is dat ook niet zo.

Geen afroming

Bij veel bedrijfsoverdrachten vindt geen afroming van productierechten plaats. Dit is o.a. het geval als er sprake is van een overdracht:

- Naar bloed- of aanverwanten t/m de derde graad.
- Naar een echtgenoot of geregistreerd partner.
- Naar een ander bedrijf waarvan de inbrenger ook deel van uitmaakt en zeggenschap heeft.

Bij een bedrijfsoverdracht van of naar een BV wordt ook naar de bloed- en aanverwantschap en echtgenoot/geregistreerd partner gekeken.

Heeft u te maken met een bepaalde (complexe) bedrijfsoverdracht? Laat u dan informeren over de 'afromingsregels'.

Derogatie uiterlijk 28 februari aanvragen

Wilt u dit jaar derogatie toepassen? Dan moet u uiterlijk 28 februari uw derogatievergunning aanvragen bij RVO. Derogatie is nodig voor de subsidie 'Behoud grasland'.

Derogatiënormen verder verlaagd

De derogatiënormen (stikstofnormen) voor dierlijke mest zijn verder verlaagd:

- 190 kg stikstof per hectare in NV-gebieden.
- 200 kg stikstof per hectare in alle overige gebieden.

Aanvragen derogatievergunning en andere zaken

Dit jaar kunt u uw derogatievergunning aanvragen t/m 28 februari. Naast het aanvragen van derogatie moet u uiterlijk 28 februari:

- Geldige grondmonsters voor derogatie hebben, waarbij de monsternamedatum ligt in de periode van 1 februari 2021 t/m 28 februari 2025.
- Uw bemestingsplan gereed hebben.

Aanvraag subsidie 'Behoud grasland'

Wilt u later dit jaar de subsidie 'Behoud grasland' aanvragen? Dan is het hebben van derogatie nagenoeg altijd een vereiste.

Twijfelt u of u nog derogatie wilt aanvragen? Betrek hierbij ook de soms forse subsidie 'Behoud grasland'.

Provinciale subsidie productieve investeringen

In diverse provincies is nu een subsidieregeling op basis van een investeringslijst opengesteld. Voor een dergelijke subsidie is vaak veel belangstelling.

Subsidie voor diverse investeringen

Op basis van uitgebreide provinciale investeringslijsten kunnen (jonge) landbouwers subsidie aanvragen. De subsidie bedraagt:

- 40% voor landbouwers.
- 55% voor jonge landbouwers.

Provincies met openstelling

Op dit moment hebben de volgende provincies deze subsidie opengesteld: Flevoland (t/m 10 april), Noord-Holland (t/m 28 februari), Overijssel (t/m 14 maart), Utrecht (t/m 31 maart), Zeeland (t/m 28 februari) en Zuid-Holland (t/m 17 maart). De overige provincies hebben deze subsidie in 2024 al opengesteld. Mogelijk komt er dit jaar een nieuwe openstelling.

Heeft u interesse? Overleg dan met ons voor welke investeringen u in uw provincie subsidie kunt aanvragen en wat de exacte voorwaarden zijn.

Stikstof...

De afgelopen tijd zijn diverse ingrijpende uitspraken gedaan t.a.v. stikstof. De uitspraak in december over intern salderen en de recente uitspraak in de zaak van Greenpeace, waarbij de rechter stelt dat Nederland onvoldoende doet om de stikstofdoelen te halen. Het gevolg is dat zo ongeveer alles weer op 'losse schroeven' staat en het kabinet koortsachtig op zoek is naar mogelijke oplossingen.

Intern salderen

Bij intern salderen kunt u, bij een aanpassing of uitbreiding, gebruik maken van stikstofruimte die op uw bedrijf beschikbaar is. Stikstofruimte kan ontstaan door bijvoorbeeld een emissiearm systeem toe te passen. Voorheen had u geen natuurvergunning nodig als u, op basis van intern salderen, niet méér stikstofdepositie veroorzaakte.

Nu wel vergunning

Met de uitspraak in december heeft de rechter bepaald dat ook voor 'intern salderen' een vergunning nodig is. Dit geldt zelfs met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020! Dit geldt ook voor bedrijven met een 'positieve weigering'. Daarnaast is vergunningverlening op basis van intern salderen ingewikkelder geworden. Voor veel bedrijven heeft dit een enorme impact.

Bij wijziging of uitbreiding altijd natuurvergunning

Wijzigt u uw bedrijf? Of breidt u uit in dieraantallen? Dan heeft u 'altijd' een natuurvergunning nodig.

Vervolgens kan, onder andere op basis van intern salderen, bepaald worden of u een vergunning kunt krijgen. Deze regel geldt nu dus ook als u in het verleden op deze manier bent uitgebreid!

Regels aangescherpt

Bij het aanvragen van een natuurvergunning op basis van intern salderen zijn de regels verder aangescherpt. Zo wordt uw latente ruimte, als u geen eerdere natuurvergunning heeft, in bepaalde situaties geschrapt. Dit geldt als u bijvoorbeeld een stal (met milieuvergunning) structureel niet meer in gebruik heeft. Daarnaast kan het voorkomen dat u uw stikstofruimte (deels) niet kunt inzetten voor intern salderen als uw provincie deze stikstof nodig heeft voor behoud en herstel van natuur. Dit moet de provincie beoordelen.

Beleidsregels provincies

Voor deze beoordeling zullen de provincies (eigen) beleidsregels voor intern salderen moeten opstellen. De grote vraag is nu echter wel wie het eerst aan zet is. De provincie of het kabinet?

Heeft u, vanaf 1 januari 2020, gebruik gemaakt van intern salderen? Dan heeft de recente uitspraak ook voor u gevolgen. Raadpleeg dan uw ROM-specialist!

Vestigingssteun jonge landbouwers 2025

Ook in 2025 is het weer mogelijk om vestigingssteun voor jonge landbouwers aan te vragen. Wil je voor deze steun in aanmerking komen, dan moet je wel voldoen aan diverse voorwaarden. Op dit moment zijn de definitieve voorwaarden nog niet bekend!

Subsidiebedrag en aanvraagperiode

Jonge landbouwers kunnen een eenmalige subsidie van €80.000 ontvangen. De aanvraagperiode loopt van 28 april tot en met 27 juni 2025.

RVO heeft aangegeven dat de regeling vergelijkbaar is met 2024.

Aanvraagprocedure

Geïnteresseerde jonge landbouwers kunnen hun aanvraag indienen via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het is belangrijk om tijdig te beginnen met de voorbereidingen, aangezien er diverse documenten en bewijzen nodig zijn om de aanvraag te ondersteunen. Meer informatie over de

aanvraagprocedure en benodigde documenten kun je opvragen bij 1 van onze adviseurs.

Belangrijke aandachtspunten

- **Unieke kans:** Deze vestigingssteun biedt jonge landbouwers een unieke mogelijkheid om financiële ondersteuning te krijgen bij de start of overname van een landbouwbedrijf.
- **Voorbereiding:** Begin op tijd met de voorbereidingen voor de aanvraag om ervoor te zorgen dat alle benodigde documenten en informatie beschikbaar zijn.
- **Meer informatie:** Voor de meest actuele informatie en specifieke voorwaarden wordt aangeraden de website van de RVO te raadplegen of contact op te nemen met een agrarisch adviseur.

Met deze vestigingssteun streeft de overheid ernaar jonge ondernemers te stimuleren en de toekomst van de Nederlandse landbouwsector te waarborgen.

Hogere de-minimissteun

De de-minimissteun is verhoogd naar € 50.000 per drie jaar. Hierdoor kunt u meer gebruik maken van subsidies die onder de de-minimissteun vallen, zoals de subsidie 'Behoud grasland'.

Subsidies onder de-minimissteun

Voor subsidies die onder de de-minimissteun vallen gelden bepaalde voorwaarden, waaronder een beperkt bedrag aan steun.

De-minimisverklaring

Maakt u gebruik van een subsidie die onder de de-minimissteun valt? Dan heeft u bij de aanvraag een de-minimisverklaring ondertekend. Dit geldt bijvoorbeeld bij de subsidie 'Behoud grasland'.

Verhoging totaal bedrag

De de-minimissteun is verhoogd naar € 50.000 per drie jaar (dit was € 20.000). Dit geeft meer ruimte.

Subsidie 'Behoud grasland'

Aangezien de derogatienormen dit jaar verder zijn verlaagd, wordt het subsidiebedrag voor de subsidie 'behoud grasland' per hectare hoger. U liep wellicht al tegen de oude grens van € 20.000 aan, of ging er overheen. Door de verhoging van de de-minimissteun, kunt u dit jaar deze subsidie wellicht toch aanvragen. Het ontvangen van deze subsidie kan een belangrijke overweging zijn bij uw keuze om dit jaar derogatie aan te vragen.

Rabobank duurzaamheidsbijdrage

De Rabobank introduceert de Rabo MKB Duurzaamheidsbijdrage om kleine en middelgrote ondernemingen (MKB) te ondersteunen bij duurzame investeringen. Met een totaalbudget van €50 miljoen kunnen zakelijke klanten eenmalig 12,5% van het factuurbedrag van hun duurzame investering terugvragen, tot een maximum van €10.000.

Voorwaarden voor deelname:

Bedrijfscriteria:

- Het bedrijf is in Nederland gevestigd.
- De totale (groeps-)omzet van het vorige boekjaar bedraagt niet meer dan €10 miljoen.
- Er is minimaal één bankrekening bij de Rabobank waarop in de afgelopen 12 maanden minstens €50.000 aan zakelijke omzet is gestort.
- Het betalingsverkeer van het bedrijf is volledig ondergebracht bij de Rabobank.
- De totale financiering bij de Rabobank bedraagt niet meer dan €1 miljoen.

Investeringsseisen:

- De investering is gedaan en betaald na 1 december 2023.
- De investering staat vermeld op de EIA-lijst of MIA/Vamil-lijst.

- Het factuurbedrag is minimaal €5.000 exclusief btw.
- De betaling is gedaan met eigen middelen of via een financiering van de Rabobank, en via een zakelijke rekening bij de Rabobank.
- Het bedrijf heeft niet eerder gebruikgemaakt van de Rabo MKB Duurzaamheidsbijdrage.

Voorbeelden van in aanmerking komende investeringen:

- Zonnepanelen
- Warmtepompen
- LED-verlichting
- Elektrische bedrijfsvoertuigen
- Duurzame bouwmaterialen

De regeling loopt tot 31 december 2025 of totdat het budget van €50 miljoen is uitgeput. Vanwege de grote belangstelling kan het langer duren voordat je een reactie krijgt van de Rabobank. Op dit moment is 69% van het budget nog beschikbaar.

Voor meer informatie en vragen, kunt u uiteraard contact opnemen met een van onze adviseurs.

Even voorstellen...

De komende tijd komen Emma Diever en Elyne de Jong ons team versterken. Emma gaat hier de komende vier maanden haar afstudeerstage volbrengen, terwijl Elyne twee maanden stage komt lopen.

Emma

Emma volgt de opleiding Dier- en veehouderij aan de Aeres Hogeschool in Dronten en zit momenteel in haar afstudeerjaar. Ze is 24 jaar oud, woonachtig in Oldeholtspade en werkzaam op een melkveebedrijf in Rutten. Emma hoopt de komende tijd veel te leren over onze werkzaamheden op ons adviesbureau en natuurlijk haar afstudeeropdracht af te ronden.

Elyne

Elyne zit op dit moment in het tweede jaar van de opleiding Dier- en Veehouderij op het van Hall Larenstein in Leeuwarden. Ze is 21 jaar oud en woont in Nijelamer, thuis hebben ze een melkveebedrijf. Elyne hoopt een brede kijk te krijgen op alle aspecten van het adviesbureau en een mooie stage te kunnen afronden.

Kort nieuws

Bemestingsplan ook voor bedrijven zonder derogatie

Voor derogatiebedrijven is het al langer verplicht om een bemestingsplan op te stellen. Vanaf 2023 geldt dit ook voor niet-derogatiebedrijven, dus ook voor u als tuinder of akkerbouwer. Heeft u geen derogatie? Dan moet u uiterlijk 14 maart uw bemestingsplan opstellen en in uw administratie bewaren.

Milieulijst voor Vamil en MIA

Onlangs is de 'Milieulijst 2025' gepubliceerd. Investeert u in bedrijfsmiddelen die op de 'Milieulijst 2025' staan? Dan kunt u fiscaal voordeel behalen middels Vamil en/of MIA. In de Milieulijst zijn ook 'Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV)-stallen' opgenomen.

Lagere stikstofexcretie melkkoeien

De stikstofexcretie (uitscheiding stikstof) bij zowel drijfmest als vaste mest is verlaagd bij bijna alle melkproductieniveaus. Houdt u melkkoeien op drijfmest, dan is de verlaging meestal 2-5%. Alleen bij de laagste melkproductieklasse (< 5.625 kg melk) en een lager ureumgehalte stijgt de stikstofexcretie bij drijfmest. Heeft u een systeem met vaste mest, dan is de verlaging zelfs 17-22%.

Verlenging 'vrijstelling bovengronds uitrijden'

De 'Vrijstellingsregeling voor bovengronds aanwenden van rundveedrijfmest' is verlengd t/m 2025. Er gelden diverse voorwaarden. Heeft u interesse? Meld u zich dan uiterlijk 28 februari bij RVO.

Agenda

Vanaf 16 februari

- Uitrijden drijfmest op grasland
- Uitrijden drijfmest op bouwland bij vroege teelt (vooraf 'vroege teelt' opnemen in 'Mijn percelen')
- Bovengronds aanwenden rundveedrijfmest (vooraf melden voor vrijstelling bij RVO)

Uiterlijk 28 februari

- Aanvragen derogatievergunning
- Opstellen bemestingsplan 'derogatie'
- Bemonstering grondmonsters voor derogatie

Uiterlijk 14 maart

- Bemestingsplan niet-derogatiebedrijven

Vanaf 16 maart

Uitrijden drijfmest op bouwland bij 'overige teelten'

Vanaf 28 april tot en met 27 juni

- Aanvraag eenmalige subsidie jonge landbouwers

Tot en met 31 december

- Rabobank duurzaamheidsbijdrage totdat het budget is uitgeput

OVER ONS

Van der Woude Adviesbureau
Schoterlandseweg 26
8414 LW NIEUWEHORNE

Telefoon: (0513)-541930

E-mail: info@vanderwoudeadviesbureau.nl
Website: www.vanderwoudeadviesbureau.nl

Van der Woude Adviesbureau aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van beslissingen en/of handelingen gebaseerd op de informatie uit AgroActualiteiten.